

De Doorgaande leeslijn

Om jonge mensen aan het lezen te krijgen, is een doorlopende aandacht voor lezen en leesmotivatie essentieel. Hier is een doorgaande leeslijn van 0-18 jaar voor nodig die samen met partners, zoals gemeente, onderwijs, kinderopvang en jeugdgezondheidszorg, wordt onderschreven, ingericht en uitgevoerd. Een leesbevorderingsnetwerk tussen partners op strategisch, tactisch en operationeel niveau is hierbij van belang om structureel samen te komen tot duurzame beleidsafspraken, praktische uitvoering en financiering rond leesbevordering bij gezinnen thuis en binnen instellingen.

DOORGAANDE LEESLIJN				
BoekStart BoekStartcoach	Bieb op School BO Leescoach	Bieb op School VO Leescoach		
1. Voorschools	2. Groep 3/4	3. Groep 6	4. 1 ^e jaar	5. Halverwege
<ul style="list-style-type: none"> ➤ BoekStartkoffer ➤ BoekStart in het consultatiebureau ➤ BoekStart-inloop ➤ BoekStartfeestjes ➤ BoekStart in de kinderopvang 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Deskundigheidsbevordering ➤ Lesbeschrijvingen leerkrachten ➤ Leesplezier-lessen groep 3/4/6 ➤ Extra leesplezier taalzwakke kinderen schoolbreed ➤ Leesomgeving ➤ Monitor 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Deskundigheidsbevordering ➤ Leesbevorderende activiteiten ➤ Extra ondersteuning taalzwakke kinderen schoolbreed ➤ Leesomgeving ➤ Monitor 		
Gezinsaanpak (kinderen 0-8 jaar) BoekStartcoach & Leescoach <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bewustwording ouderbetrokkenheid <ul style="list-style-type: none"> ▪ Leesbevorderingsnetwerk ▪ Training intermediairs ➤ Inrichten ouder-kind activiteiten basisschool/kinderopvang ➤ LeesPlezier Thuis 				

Doelen en maatschappelijk effect

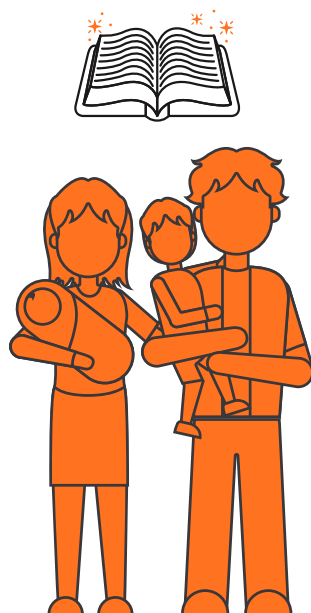
Met de doorgaande leeslijn streven we de volgende doelen na:

- Ouders het belang van taalvaardigheid bij kinderen bijbrengen en daarmee stimuleren om thuis meer (voor) te lezen.
- Stimuleren van leesplezier en leescompetentie bij kinderen en jongeren door in te zetten op de intrinsieke leesmotivatie.
- Deskundigheidsbevordering bij professionals (leerkrachten, pedagogisch medewerkers, jeugdverpleegkundigen, etc.).

Het maatschappelijk effect hiervan is:

- Steeds meer ouders (en professionals) worden zich bewust van hun rol bij de taalontwikkeling van hun kinderen en kunnen ze beter begeleiden en motiveren in het lezen.
- (Voor)leesplezier zorgt voor meer lezen en beter lezen; lezers scoren beter op taalvaardigheid, algemene intelligentie en doen het beter op school.
- Lezen verruimt de blik op de wereld en vergroot het empathisch vermogen.

Gezinsaanpak

Om de vicieuze cirkel van laaggeletterdheid die van generatie op generatie wordt doorgegeven te doorbreken, zetten we in op de gezinsaanpak. Ouders hebben de grootste invloed op de taalvaardigheid van kinderen. Wanneer ouders zelf moeite hebben met taal en het ontbreekt aan vaardigheden om de taalontwikkeling in het gezin voldoende te stimuleren, blijft de taalontwikkeling van veel kinderen achter en beginnen zij met een achterstand aan school. Deze achterstand is moeilijk in te halen en zo verlaten jongeren school met een te laag taalniveau. De gezinsaanpak richt zich op het ondersteunen van ouders bij het stimuleren van de taal- en geletterdheidsontwikkeling van hun (jonge) kinderen thuis en kan er ook ingezet worden op het verhogen van het taal- en geletterdheidsniveau van de ouders zelf. Hiervoor gebruiken we de zeven-stappen-aanpak *Thuis in Taal* van Martine van der Pluijm.

Uit de eerste praktijkervaringen blijkt dat deze aanpak werkt, mits er een duidelijke focus is en professionals de activiteit stapje voor stapje complexer maken.

Partners

Alleen met een brede, gezamenlijke aanpak kan een dergelijk leesoffensief succesvol zijn. Een leesbevorderingsnetwerk tussen partners op strategisch en operationeel niveau is hierbij nodig om structureel samen te komen tot duurzame beleidsafspraken, praktische uitvoering en financiering rond leesbevordering bij gezinnen thuis en binnen instellingen.

De Gezinsaanpak

Met de Gezinsaanpak richten we ons specifiek op gezinnen met taalachterstanden die kinderen in de leeftijd van 0-6 jaar hebben. Met de Gezinsaanpak gaan we ouders in de eigen vertrouwde omgeving (thuis en op school/kdv) stapje voor stapje leren hun kinderen te ondersteunen en stimuleren in de taalontwikkeling d.m.v. spelletjes, praten en voorlezen. Daarnaast wordt er gewerkt aan de basisvaardigheden van ouders. Er wordt gesignaleerd, doorverwezen en waar mogelijk ondersteund.

Bewustwording

De gezinsaanpak start met bewustwording creëren bij partners om in te zetten op ouderbetrokkenheid en het opbouwen van een wederkerige relatie met ouders. (Voor)leescoördinatoren en andere partners (jeugdverpleegkundigen/kraamzorg) worden uitgenodigd om elkaar te ontmoeten in een leesbevorderingsnetwerk met de BoekStartcoach en Leescoach van de bibliotheek. Informeren, inspiratie en de know-how over de gemeente brede gezinsaanpak staan hierin centraal. De training 'Herkennen en Doorverwijzen' is geschikt om gemeentebreed professionals te leren laaggeletterdheid te herkennen en door te verwijzen. In het leesbevorderingsnetwerk worden afspraken gemaakt rondom de doorverwijzing.

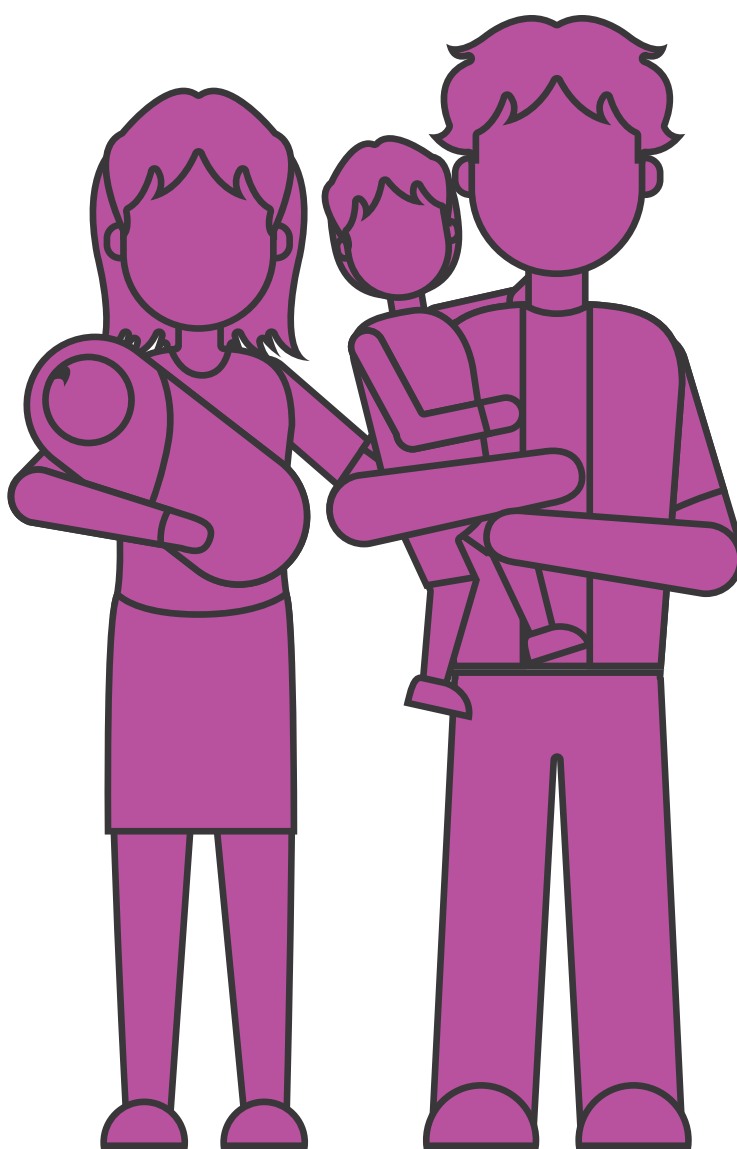
Ouder-kind activiteiten

Samen met instellingen zetten we in op basis van de methode Thuis in Taal op ouder-kind activiteiten. Dit organiseren de BoekStartcoach en Leescoach in samenwerking met de kinderopvang-locaties en basisscholen. Alle instellingen krijgen daartoe de mogelijkheid en de verdeling van uren zal naar rato van VVE-kinderen zijn.

LeesPlezier Thuis

In de gezinsaanpak brengen we LeesPlezier Thuis, waarin we ouders in hun eigen vertrouwde omgeving ondersteunen om een positieve leesopvoeding in te richten. Dat vraagt maatwerk per gezin. Vaak wordt er gestart met eenvoudige taal- en spelactiviteiten met ouder en kind en vervolgens wordt de activiteit stapje voor stapje complexer gemaakt om uiteindelijk te komen tot voorlezen. Ook wordt er gewerkt aan de basisvaardigheden van de ouders, zodat zij hun kinderen goed kunnen ondersteunen. Het werven van de juiste gezinnen in de gemeente is hierbij cruciaal. Daarbij worden peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en het primair onderwijs betrokken. Welzijn en lokale jeugdverpleegkundigen kunnen hierin ook helpen. De BoekStartcoach zal vervolgens het maatwerk per gezin inkleden en de eerste stappen zetten. Een getrainde vrijwilliger kan de rol op een zeker moment van de coach overnemen. We meten de vooruitgang. Ook tijdens de start in de basisschool kunnen we deze begeleiding voortzetten. Op enig moment zal de leerling worden overgedragen aan de leescoach die op school werkzaam is.

Routekaart Gezinsaanpak

Op de volgende pagina volgt een stappenplan, de routekaart die je kunt volgen bij het implementeren van de Gezinsaanpak in jouw gemeente. De stappen staan in de volgorde 1 t/m 5, maar kunnen op sommige punten ook doorelkaar heen lopen.

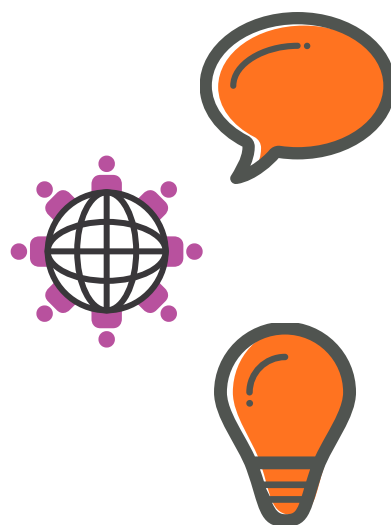
Route Gezinsaanpak

Netwerk

Contact leggen met de jeugdverpleegkundige en welzijn. Gesprekken voeren over LeesPlezier Thuis, BoekStartfeestjes en BoekStart in het consultatiebureau. Ervoor zorgen dat er doorverwijzingen van gezinnen komen waar je aan de slag kunt. Indien nodig trainingen herkennen en doorverwijzen faciliteren. Deze stap is gericht op bewustwording bij professionals. Na het consultatiebureau volgen gesprekken met Kinderopvanginstellingen en scholen over Ouder-Kindactiviteiten die je samen met de Leescoach gaat inrichten. Voor de (voor)leescoordinatoren organiseer je twee keer per jaar een bijeenkomst.

STAP

1

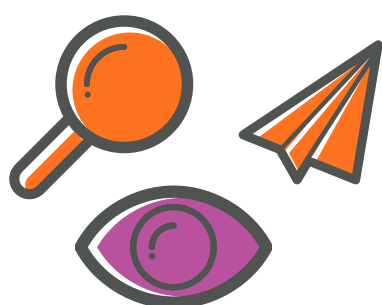

STAP

2

Samenwerking

Met lokale partijen bekijk je en bespreek je wat er in welke wijk, buurt of dorp nodig is op het gebied van bewustwording bij ouders. Je organiseert samenwerking. Bijvoorbeeld door op scholen, dorpshuizen of wijkgebouwen aan te sluiten bij bestaande initiatieven rondom opvoeden, of door zelf voorlichting aan groepjes te faciliteren, al dan niet in combinatie met andere opvoedingsondersteunende initiatieven. Daarbij baseer je je op de VVE-gegevens die de gemeente beschikbaar gesteld heeft

Effectmeting

Het is belangrijk dat we onze resultaten in kaart brengen. We zetten een effectmetingstructuur op, waarmee je regelmatig een verandering in kennis of gedrag mee meet.

STAP

3

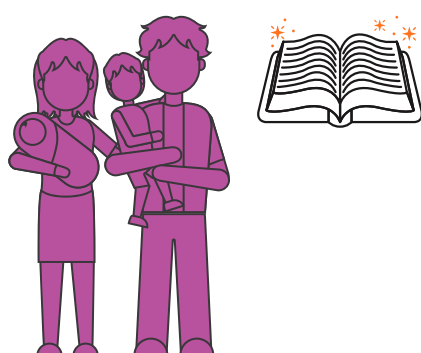

STAP

4

LeesPlezier Thuis

Met de eerst drie stappen heb je een aantal belangrijke voorwaarden gecreeerd voor LeesPlezier Thuis. Via een doorverwijzing kom je bij gezinnen achter de voordeur en richt je je op het stapsgewijs inbedden van een leesklimaat in het gezin. LeesPlezier Thuis is altijd maatwerk. De BoekStart coach bepaalt wanneer de tijd rijp is om zijn/haar rol over te dragen aan een vrijwilliger.

Ouder-kindactiviteiten

Samen met de leescoach die actief is in dezelfde gemeente heb je het netwerk en de locaties in kaart waar je ouder-kindactiviteiten kunt opstarten. Samen met de voorleescoordinatoren en leescoordinatoren kom je tot een plan en implementeer je dit.

STAP

5

